

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 11C/57/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818202473
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5818202473.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci žalobcov: 1/ Š. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.Ž. XX/XX, H., 2/ Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX/XX, H., obaja zastúpení: JUS.. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X, H., proti žalovanému: N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. Y. XXX/XX, H., právne zastúpený.: JUDr. Peter Vevurka, advokát so sídlom Mieru 312, Námestovo, konaní o náhradu škody spôsobenej trestným činom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne sumu 1.264,40 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.264,40 EUR odo dňa 28.09.2012 až do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti sa žaloba z a m i e t a.

III. Žalobcom sa spoločne a nerozdielne p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.12.2018 domáhali, aby súd zaviazal žalovaného nahradiť žalobcom sumu 1.264,40 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne z uvedenej sumy odo dňa 06.09.2012 až do zaplatenia a zároveň zaviazal žalovaného na náhradu trov konania žalobcov.

2. Žalobcovia svoj návrh odôvodnili tým, že žalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu v Námestove, č.k. 6T/60/2016-1171, zo dňa 30.01.2017, právoplatným dňa 08.08.2017, odsúdený z trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil pri vydržaní nehnuteľností žalobcov (spoluvlastníckych podielov žalobcov) zapísaných na LV č. XXXX, v k. ú. H. ako pozemky CKN parc. č. XXXX/X, orná pôda, o výmere XXX m², parc. č. XXXX/X, orná pôda, o výmere XX m², parc. č. XXXX/XX, orná pôda, o výmere XXX m² (ďalej len „Predmetné pozemky“). Žalovaný sa podvodu dopustil tým, že na účely vydržania nehnuteľností prehlásil pred notárom v dvoch notárskych zápisniciach o vydržaní nepravdivé tvrdenia okrem iného aj o vydržaní Predmetných pozemkov, čím okrem iných spoluvlastníckych podielov na Predmetných pozemkoch nadobudol aj spoluvlastnícke podiely žalobcov na Predmetných pozemkoch (notárska zápisnica z 14.06.2012) a stal sa tak výlučným vlastníkom Predmetných pozemkov. Na účely vydržania po žalobcoch žalovaný okrem uvedenia nepravdivých skutočností predložil i sfaľované podpisy žalobcov s ich vyjadrením, že ako spoluvlastníci Predmetných pozemkov súhlasia s ich vydržaním žalovaným. Z tohto dôvodu bol voči žalovanému vydaný trestný rozkaz pre trestný čin podvodu. V trestnom konaní sa zároveň znaleckým posudkom podarilo preukázať, že jednoznačnou fäľšovateľkou podpisu žalobkyne bola dcéra žalovaného, u ostatných sfaľovaných podpisov bol záver znalca taký, že boli vyhotovené pravdepodobne tiež dcérou

žalovaného, avšak pre dlhodobosť vyšetrovania a s tým spojeným premlčaním trestného stíhania bolo trestné stíhanie voči ďalším osobám zastavené z dôvodu premlčania. V trestnom konaní si žalobcovia uplatnili voči žalovanému ako páchatelovi nárok na náhradu škody podaním z 03.09.2012, ako i následnými podaniami, avšak súd v trestnom rozkaze žalobcov odkázal vo veci ich nároku na náhradu škody na civilný proces. Podaniami v trestnom konaní ako aj žalobou si žalobcovia uplatnili voči žalovanému svoj nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom za ich spoluvlastnícky podiel XX/XX na Predmetných pozemkoch (ďalej len „Podiel žalobcov“), tak ako vyplýva z trestného rozkazu. V trestnom konaní si žalobcovia uplatňovali aj podiel X/XX, ktorý nadobudli po inom spoluvlastníkovi, ale tento nie je predmetom tejto žaloby. Žalobcovia navrhli výšku škody vypočítať v zmysle predložených znaleckých posudkov vo výške všeobecnej hodnoty 20,66 EUR/m².

3. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Žalovaný namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov k Podielu žalobcov. Žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali nadobudnutie Podielu žalobcov. Žalovaný poukazoval na to, že žalobcovia nikdy Podiel žalobcov nenadobudli a ako spoluvlastníci Predmetných pozemkov boli zapísaní len chybou vtedajšej správy katastra. Uvádza, že ani právny predchodca žalobcov W. C. nenadobudol pôvodnú pozemkovoknižnú parcelu, z ktorej mali byť vyčlenené Predmetné pozemky, a preto ani nemohol na žalobcov previesť svoj spoluvlastnícky podiel k Predmetným pozemkom. Zároveň poukázal na to, že Predmetné pozemky v 2003, kedy ich mali nadobudnúť žalobcovia na základe kúpnej zmluvy z 28.04.2003 od W. C. (V-689/2003) ani neexistovali, nakoľko boli vytvorené až geometrickým plánom v roku 2004 a dovtedy boli len súčasťou pôvodnej pozemnoknižnej parcely XXXX/X zapísanej v pozemnoknižnom protokole č. XXX pre k.ú. H. pod radovým č. X. Žalovaný poukazoval na to, že sami žalobcovia si boli vedomí tejto skutočnosti a dňa 17.08.2012 podali žalobu o určenie vlastníckeho práva, ktorou sa domáhali určenia vlastníctva k Podielu žalobcov (OS NO sp. zn. 3C/49/2012). Žalobcovia v uvedenom konaní nepokračovali z dôvodu, že si boli vedomí, že nepreukážu svoje vlastnícke právo k Podielu žalobcov v kontradiktórnom konaní. Žalovaný nesúhlasil ani s výškou žalobcami uplatňovaného nároku, na náhradu škody, čo odôvodňoval tým, že podľa zápisu v katastri nehnuteľností ide o ornú pôdu. Poukázal na iný znalecký posudok vyhotovený na účely trestného konania, kde jednotková všeobecná hodnota Predmetných pozemkov bola vyčíslená na 8,09 EUR/m², a v takom prípade by hodnota Podielu žalobcov bola 495,22 EUR. Žalovaný vzniesol námietku premlčania voči samotnému základu uplatneného nároku, pretože 17.08.2012 bola zrejma škoda a kto za ňu zodpovedal a túto si v dvojročnej premlčacej lehote žalobcovia neuplatnili. Obvinenie bolo voči žalovanému vznesené až uznesením z 09.09.2014, teda podľa názoru žalovaného, dňa 17.8.2014 uplynula subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie náhrady škody. Je treba započítať aj nečinnosť žalobcov od právoplatnosti trestného rozkazu, ktorý nadobudol právoplatnosť 08.08.2017 a žaloba bola podaná rok a štyri mesiace po právoplatnosti trestného rozkazu (t.j. 14.12.2018). Lehota začala plynúť pred vznesením obvinenia žalovanému po dobu trestného konania spočívala, tak spočívala do 8.8.2017, a následne začala plynúť od 8.8.2017 do podania žaloby 14.12.2018, čo je 16 mesiacov. Žalovaný tiež vzniesol námietku voči úrokom z omeškania, pretože tento úrok si neuplatnili v trestnom konaní od 06.09.2012. Má za to, že výška úrokovej sadzby je nesprávna a mala by byť 5% ročne. Ak by súd rozhodoval o úroku z omeškania, navrhuje, aby ho priznal až od podania žaloby.

5. Súd vo veci vydal dňa platobný rozkaz. Z dôvodu, že žalovaný riadne podal odpor, súd tento platobný rozkaz uznesením zo dňa 25.02.2019 zrušil.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis, najmä: žalobou, trestným rozkazom vo veci sp. zn. 6T/60/2016, uznesením Okresnej prokuratúry Námestovo z 11.10.2013, uznesením ORPZ Dolný Kubín z 09.09.2014 o vznesení obvinenia, uznesením ORPZ Dolný Kubín z 24.02.2017 o zastavení trestného stíhania, notárskou zápisnicou NZ 28617/2011, NCRIs 29300/2011, notárskou zápisnicou NZ 21376/2012, NCRIs 21834/2012, výpismi z listu vlastníctva č. XXXX k.ú. H. z 29.09.2018 a 26.03.2012, aktuálnym výpisom z listu vlastníctva č. XXXX, znaleckým posudkom č. 198/2013 vyhotoveným Ing. Mariánom Pilkom, znaleckým posudkom č. 48/2015 vyhotoveným Ing. arch. Júliusom Facunom, ortofotosnímkou Predmetných pozemkov, predloženou realitnou inzerciou, odporom žalovaného, kúpnu zmluvou z 28.04.2003, zápisnicou o výsluchu svedka z 26.05.2015, replikou žalobcov, 2x kúpnu zmluvou z k.ú. H. (č.l. 85-88, 151), duplikou žalovaného, ďalším vyjadrením žalobcov z 23.06.2019, stanoviskom realitnej kancelárie z 27.05.2019, znaleckým

posudkom č. 48/2018 vypracovaným Ing. Jozefom Žuffom, kúpnu zmluvou z k .ú. H. (kupujúca právna zástupkyňa žalobcov), znaleckým posudkom č. 156/2015 vypracovaným Ing. Jozefom Žuffom, obsahom spisu Okresného súdu Námestovo 6T/60/2016.

7. Súd nevykonal žalovaným navrhnuté dôkazy: oboznámenie s obsahom spisu Okresného súdu Ružomberok D173/2002, D/not75/2002, spisu Okresného úradu Námestovo, katastrálny odbor, V 689/2003, spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 3C/49/2012, nakoľko vykonaním týchto dôkazných prostriedkov chcel žalovaný preukázať neexistenciu vlastníckeho práva žalobcov k Podielom žalobcov. Súd považoval vykonanie takýchto dôkazných prostriedkov za nadbytočné, nakoľko to komu vznikla škoda bolo konštatované v právoplatnom trestnom rozkaze (viď nižšie).

8. Súd nepovažoval za potrebné vykonať dôkaz požadovaný žalovaným a to dopytom na Okresný úrad Námestovo, katastrálny odbor, o určenie priemernej výšky kúpnej ceny za 1 m² v intraviláne obce H. v roku 2012 a ani dôkaz požadovaný žalobcami a to na znalecké dokazovanie ohľadom všeobecnej hodnoty Predmetných pozemkov, nakoľko mal za to, že takéto dokazovanie by bolo nadbytočné, keďže obe strany už predložili viacero listín, z ktorých bolo možné podľa názoru súdu vychádzať vo vzťahu k určeniu výšky škody.

9. Podľa § 193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“):

Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

10. Pokiaľ je znakom skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bol žalovaný právoplatne odsúdený, spôsobenie škody, potom si súd rozhodujúci o žalobe poškodeného, ktorý bol so svojím nárokom na náhradu škody spôsobenej takýmto trestným činom odkázaný na občianskoprávne konanie, nemôže vytvoriť vlastný názor na to, či žalobcovi bola spôsobená škoda a kto ju spôsobil. Ústavne konformný výklad § 135 ods. 1 OSP, resp. § 193 CSP totiž vyžaduje, aby súd rozhodujúci v občianskoprávnom konaní o náhrade škody spôsobenej trestným činom, bol viazaný právoplatným odcudzujúcim rozsudkom trestného súdu (jeho výrokovou časťou), a to vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a za tento trestný čin. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 8Cdo/82/2018)

11. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

12. Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka, škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

13. Súd sa najprv musel vysporiadať s viazanosťou trestným rozkazom Okresného súdu v Námestove, č.k. 6T/60/2016 -1171, zo dňa 30.01.2017 v tomto konaní. Súd dospel k názoru, že v tomto konaní je viazaný uvedeným trestným rozkazom, ktorý je právoplatný. Súd je tak viazaný nielen odsudzujúcim výrokom daného trestného rozkazu, ale aj všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré boli podmienkou odsúdenia žalovaného za uvedený trestný čin, súd si preto nemôže vytvoriť vlastný názor na to, či škoda bola spôsobená skutočne žalobcom alebo niekomu inému, nakoľko takýmto opätovným preskúmaním naplnenia skutkovej podstaty trestného činu ako i podmienok, za ktorých bol spáchaný, by došlo k opätovnému preskúmaniu trestného činu, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté. Uvedený názor súdu korešponduje s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (napr. I. ÚS SR 269/2011, NS SR 8Cdo/82/2018). Súd preto vychádzal z výrokovej časti vyššie uvedeného trestného rozkazu, podľa ktorého sa žalovaný dopustil trestného činu podvodu podľa § 221 ods. Trestného zákona a to okrem iného tým, že dňa 14.06.2012 podpísal ako navrhovateľ návrh na vydanie osvedčenia adresovaný notárskemu úradu JUDr. Vladimíra Šťastného, Námestovo, na základe ktorého následne dňa 14.06.2012 v sídle notára do notárskej zápisnice N 145/2012, NZ 21376/2012, NCRIs 21834/2012

vyhlásil, že splnil podmienky nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu formou vydržania na Predmetných pozemkoch zapísaných okrem iného pod B2 na žalobcu 1/ a žalobkyňu 2/ v podiele XX/XX, a to darom od svojich rodičov v roku 1978, ktorí mali Predmetné pozemky dlhodobo užívať na základe kúpnej zmluvy od pozemnoknižných vlastníkov, hoci vedel, že tieto údaje nie sú pravdivé, následne došlo na podklade tejto notárskej zápisnice k zápisu osvedčovacích skutočností do katastra nehnuteľností, čím spôsobil podielovým spoluvlastníkom Predmetných pozemkov škodu vo výške 495,22 EUR. Súd v uvedenom trestnom konaní odkázal poškodených, medzi nimi aj žalobcu 1/ a žalobkyňu 2/, ohľadom nároku na náhradu škody na civilný proces. Súd mal preto za ustálené, že žalobcovia sú aktívne vecne legitimované subjekty v tomto konaní, ktoré si môžu uplatniť nárok na náhradu škody voči žalovanému.

14. Zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti možno uplatniť, ak sú splnené predpoklady zodpovednosti za škodu, ktorými sú: a) porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu), b) vznik škody, c) existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou, d) zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil. Z výroku právoplatného trestného rozkazu vyplýva, že boli naplnené všetky znaky zodpovednosti žalovaného za škodu a preto súd posúdil uplatnený nárok na náhradu škody voči žalovanému ako oprávnený.

15. Podľa čl. 15 CSP:

(1) Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

(2) Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

16. Podľa § 191 CSP:

Hodnotenie dôkazov

(1) Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

(2) Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

17. Vo vzťahu k výške škody sa súd priklonil k jednotkovej hodnote Predmetných pozemkov, tak ako bola určená v znaleckom posudku č. 48/2015 vypracovanom Ing. arch. Júliusom Facunom zo dňa 11.09.2015, t.j. vo výške 20,66 EUR/m² a to z nasledovných dôvodov: Uvedený znalecký posudok bol ako jediný z predkladaných znaleckých posudkov vypracovaný presne pre účely ohodnotenia Predmetných pozemkov. Jeho nedostatkom je však, že bol vypracovaný až ku dňu 11.09.2015. Uvedený nedostatok je však možné zhojiť porovnaním so znaleckým posudkom Ing. Mariána Pilku z 11.07.2013, ktorý bol vypracovaný ku dňu 17.06.2013, a podľa ktorého je jednotková hodnota susedných pozemkov C-KN parc. č. XXXX/XX a XXXX/XX (parcela pod rodinným domom s.č. XXX a parcela tvoriaca ten istý dvor rodinného domu s.č. XXX ako Predmetné pozemky) v tej istej výške ako uvádza znalecký posudok Ing. arch. Facunu. Súd považuje uvedenú jednotkovú cenu za reálnu aj v svetle ďalších žalobcami predložených dôkazov, a to kúpnych zmlúv (čl. 85, 87, 151), inzercie z realitných portálov z roku 2015 (č.l. 35) a stanovenia trhovej ceny Predmetných pozemkov k júnu 2012 realitnou kanceláriou. Na druhej strane žalovaný predložil znalecký posudok č. 48/2018 vypracovaný Ing. Jozefom Žuffom na pozemky C-KN parc. č. XXXX/XX a XXXX/XX ku dňu 26.03.2018, podľa ktorého je jednotková hodnota uvedených susedných pozemkov 14,32 EUR/m². Žalovaný tiež predložil znalecký posudok č. 156/2015 vyhotovený tým istým znalcom, ktorý však ohodnocuje nehnuteľnosti v inej časti obce na 13,21 EUR/m². V tejto súvislosti musí súd uviesť, že pokiaľ sa má v konaní zistiť skutočná škoda, ktorú utrpeli žalobcovia, je pri úvahách, ktorými súd vyhodnocuje dôkazy, potrebné vychádzať aj z reálnej situácie na trhu nehnuteľností v danej lokalite. Súd je totiž presvedčený, že dôveryhodné a dostatočne zrozumiteľné je len také rozhodnutie súdu, ktoré je nielen formálne správne, ale zodpovedá aj realite bežného života. Súd si nezamieňa trhovú cenu so znalecky určenou hodnotou, avšak pri hodnotení dôkazov musí zvoliť taký postup, aby dospel k čo možno k realite najbližšiemu vyčísleniu skutočnej hodnoty veci v danom mieste a čase. Súd nemá dôvod pochybovať o správnosti postupu výpočtu hodnoty pozemkov znaleckými posudkami predloženými žalovaným, avšak hodnota v nich určená je tak značne vzdialená ponuke na realitnom trhu, že súd musel vychádzať aj zo všeobecne známych skutočností, kedy za takéto ceny, a ani ceny sa im približujúce, nikto stavebné pozemky, a to ani v roku 2012, neponúkal a priklonil sa preto jednoznačne k hodnote určenej znaleckým posudkom č. 48/2015 Ing. arch. Facunu.

18. Súd nemohol akceptovať návrh žalovaného, aby bola náhrada škody počítaná z kúpnej ceny uvedenej v kúpnej zmluve z 28.04.2003, na základe ktorej mali žalobcovia nadobudnúť Podiel žalobcov od W. C., pretože výšku škody je potrebné posudzovať podľa toho akú hodnotu mali Podiely žalobcov v čase vzniku škody, t.j. v roku 2012 a vzhľadom k vývoju cien nehnuteľností je časový odstup 9 rokov natoľko značný, že nemožno použiť jednotkovú cenu pozemku v roku 2003 pre účely zistenia náhrady škody v tomto konaní.

19. Na základe uvedeného bola výška škody určená ako Podielu žalobcov zodpovedajúca časť hodnoty Predmetných pozemkov na 1264,56 EUR. Keďže si však žalobcovia uplatnili sumu nižšiu tak im súd priznal len túto nižšiu sumu 1.264,40 EUR.

20. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

21. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

22. Podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka, úroky a opakujúce sa plnenia sa premlčujú v troch rokoch; ak však ide o práva právoplatne priznané alebo písomne uznané, platí táto premlčacia doba, len pokiaľ ide o úroky a opakujúce sa plnenia, zročnosť ktorých nastala po právoplatnosti rozhodnutia alebo po uznaní.

23. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

24. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka:

(1) Dlužník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

(2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného k 06.09.2012, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. Keďže u žalovaného sa jednalo o úmyselný trestný čin, možno škodu ním spôsobenú považovať za škodu spôsobenú úmyselne, v dôsledku čoho je objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu škody desaťročná. Začiatok jej plynutia je potrebné posudzovať od okamihu, kedy došlo k zavŕšeniu konania žalovaného a od tohto momentu posudzovať začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. K začatiu ako aj zavŕšeniu trestného činu došlo v roku 2012, preto je nepochybné, že v tomto konaní uplatnený nárok bol uplatnený v rámci objektívnej premlčacej doby.

27. Notárska zápisnica, ktorou žalovaný podvodne vydržal Podiel žalobcov bola spísaná dňa 14.06.2012, žalobcovia však objektívne mohli nadobudnúť vedomosť o tejto skutočnosti až zápisom vydržania do katastra nehnuteľností, kedy sa stala táto skutočnosť verejne prístupnou. Vzhľadom k tomu, že z listu vlastníctva sa žalobcovia dozvedeli kto a akým úkonom ich pripravil o Podiel žalobcov, je podľa názoru súdu potrebné začiatok subjektívnej premlčacej doby odvíjať od tohto zistenia žalobcov a nie až od vzniesenia obvinenia voči žalovanému, prípadne iného úkonu v trestnom konaní. Tak žalobcovia ako aj žalovaný tvrdia, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť v auguste 2012. Podaním doručeným Okresnej prokuratúre Námestovo dňa 05.09.2012 si žalobcovia voči žalovanému uplatnili nárok na náhradu škody, ktorá im bola trestným činom spôsobená. Trestné konanie bolo

skončené právoplatnosťou trestného rozkazu dňa 08.08.2017 a žaloba v tomto konaní bola podaná 17.12.2018. Subjektívna premlčacia doba tak začala plynúť v auguste 2012 a počas trestného konania spočívala, opäť začala plynúť až 09.08.2017 a plynula do 17.12.2018. Z uvedeného je zrejmé, že od momentu kedy žalobcovia zistili, že došlo k škode a kto za ňu zodpovedá do podania žaloby uplynulo zo subjektívnej premlčacej doby 16 až 17 mesiacov, čiže žalobcovia žalobu podali v rámci subjektívnej premlčacej doby.

28. Keďže žalobcovia podali žalobu v rámci plynutia objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby, súd námietku premlčania zo strany žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú.

29. Na základe tej skutočnosti, že spáchaním trestného činu bola žalovaným spôsobená škoda, ktorej náhradu si uplatnili podaním adresovaným a doručeným orgánu činnému v trestnom konaní dňa 05.09.2012, a teda týmto dňom si ju uplatnili aj voči žalovanému, a tej skutočnosti, že žalovaný túto náhradu škody neuhradil, dostal sa do omeškania s plnením peňažného plnenia. Žalovaným preto vznikol aj nárok na úrok z omeškania. Podaním z 21.09.2015 si žalobcovia v trestnom konaní voči žalovanému uplatnili tento úrok z omeškania, a to vo výške 8,75% ročne odo dňa 05.09.2012. Pre povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania sú rozhodujúce okolnosti, ktoré nastali v dobe, kedy došlo k omeškaniu s náhradou škody. V zmysle uvedenej zásady súd zistil, že základná úroková sadzba k 06.09.2012 bola vo výške 0,75 % p.a., a tak výška úroku z omeškania stanovená v zmysle vtedy (06.09.2012) účinného znenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. bola 8,75% p.a. a táto sadzba sa použije pre celé obdobie omeškania. Žalovaný uplatnil aj voči úrokom z omeškania námietku premlčania. Úroky z omeškania možno priznať len v trojročnej premlčacej lehote od ich uplatnenia. Súd túto námietku preskúmal a keďže úrok z omeškania bol uplatnený až podaním žalovaných zo dňa 21.09.2015, ktoré bolo orgánu činnému v trestnom konaní doručené 28.09.2015 (č.l. 1084 vyšetrovacieho spisu), čo malo účinky uplatnenia si nároku na úrok z omeškania aj voči žalovanému, dospel k názoru, že táto námietka premlčania je čiastočne dôvodná. Súd preto priznal žalobcom nárok na úrok z omeškania z uplatnenej sumy až od 28.09.2012 a nepriznal ho za skoršie obdobie.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko žalobcovia boli s procesného hľadiska v spore plne úspešní na viac ako 99,5 %, súd im priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

33. Žalovaný požiadal pri rozhodovaní o náhrade trov konania o zohľadnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa na jeho strane. Odôvodnil to svojou sociálnou aj ekonomickou situáciou, keďže je, podľa jeho vyjadrení, dôchodcom s najnižším dôchodkom a prípadné platenie trov konania by mohlo spôsobiť jeho tieseň, nakoľko je sociálne slabou osobou a po viacerých porážkach. Súd však vyhodnotil takúto žiadosť ako neopodstatnenú, nakoľko keby jej vyhovel, bolo by vzhľadom na všetky okolnosti prípadu proti dobrým mravom, keby nebola žalobcom ako poškodeným priznaná náhrada trov konania v celej výške. Súd prihliadol najmä na to, že žalovaný spáchal úmyselný trestný čin, konal takto opakovane a okrem Podielov žalobcov si podvodne privlastnil si aj iné spoluvlastnícke podiely na pozemkoch. Počas doby vyše 8 rokov a ani počas tohto konania, ani len čiastočne neodškodnil žalobcov a ani neprejavil snahu o takéto odškodnenie, hoc žalobcovia ho aj vyzývali a dobrovoľne mu ponúkali, že sa uspokojia aj s nižšou náhradou škody.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.).